

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Съзнателно избегнах детайлизираният преглед на идеите и мотивите в преданията за хайдути в Сливенско и избрах обобщаващият тематичен подход, най-вече заради приложението материал, представляващ точна илюстрация на многообразието и вариантността на тези идеи и мотиви. В същото време така се предоставя възможност и за различни варианти на тълкуването им с оглед функцията на хайдушкото предание и богатата му образна система. А това означава, че е непосилно да се изчерпят всички възможности за неговото изследване, още повече в една работа като тази, чиято цел повече се съотнася с идеята за обнародването на досега събраните предания за хайдути в Сливенско като съществена част от хайдушката фолклорна история и на фолклорната история като цяло.

Преданието, като народна история, е важна част и от селищната история и има решаваща роля в процеса на нейното изграждане. Освен възпроизвеждането на конкретна културна и историческа информация, активно функциониращ елемент в преданието е оценъчното отношение към събитията и личностите. Видно е, дори от схематично направения анализ, че подчертано категорично е това отношение в хайдушките предания. Конкретната историческа личност е във фокуса на ценностния критерий на фолклорното мислене, чиито потребности динамизират механизмите на възпроизводство на наследените и съхранени митопоетични знания, представи и вярвания и осмислянето им чрез образа на тази личност. Но това се осъществява по специфичен начин и строго персонализиран подход. Невинаги точното съответствие с историческия факт е решаващо в този процес. По-скоро историческият факт е "подчинен" на потребностите на фолклорното съзнание и се интерпретира съобразно тях.

Определено може да се каже, че хайдушкото предание в Сливенско притежава локална и регионална специфика, съотнесена с характеристиките на местното предание като цяло, с регионалните и локални прояви на конкретната историческа ситуация, селищната история, регионалните и локални особености на културната традиция. А това означава и активното му участие в процеса на тяхното възпроизвеждане.

Хайдушкото предание стои изцяло в контекста и носи всички белези на